

Hr Arno Rosmann
Lüganuse Vallavalitsus
Kiviõli tee 8
Lüganuse 43301

Teie: 17.08.2011 nr 7-1.5/374-1
Meie: 05.09.2011 nr V11/25

Aseri valla Kõrkküla-Kestla tuulepargi teemaplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine

Lp vallavanem

Lüganuse Vallavalitsus esitas oma 17.08.2011 kirjaga nr 7-1.5/374-1 märkused ja vastuväited Kõrkküla-Kestla tuulepargi KSH aruandele. Täname Teid esitatud märkuste ja vastuväidete eest. Järgnevalt on esitatud vastused Teie küsimustele ning märkuste arvestamise kirjeldused või arvestamata jätmise põhjenduses.

- 1) Juhtisite tähelepanu Varja tuulikupargi planeeringut käsitleva KSH aruande osa ebatäpsusele. Ajakohastasime KSH ptk 3.6.2 ja viisime selle vastavusse antud teemaplaneeringu käesoleval ajal kättesaadavatele materjalidele.
- 2) Juhtisite tähelepanu, et 2010 aastal Saar Poll OÜ ja Adepte Ekspert OÜ poolt Läänemaa tuulikuparkides läbiviidud küsitlusuuringut on KSH aruandes viidatud ühepoolset tuues välja arendajale soodsaid näitajaid. Lisasime vastava uuringu asjakohased näitajad KSH ptk 5.7.5 ja 5.7.6. Samuti on antud uuringut käsitletud ptk 5.5.

Ei saa eitada, et antud uuring andis kohati tunnistust mõnevõrra üllatavatest näitajates eeskätt Virtsu tuuleparkide piirkonna puhul. Samas juhime tähelepanu, et uuringut tuleb lugeda tähelepanelikult, teadvustades, mida mingi konkreetne uuringus esitatud protsentnäitaja tähistab (millest on protsent võetud). Kuna antud uuringu vastu tunti lähemat huvi ka KSH aruande avalikul arutelul siis toome allpool välja mõningad selgitused Teiepoolt välja toodud näitajatele. Uuringuga on võimalik täismahus tutvuda

- a) *“Virtsus on 25 % vastajatest saanud tuulikute mõju tõttu tervisekahjustusi”* – Tegu oli küsitlusuuringuga, st mingeid terviseuuringuid läbi ei viidud. Virtsus küsitatud inimestest vastas 25 % jaatavalt küsimusele *“Kas Teile tundub, et Teil on seoses tuulikupargi läheduses elamisega tekkinud mingeid uusi tervisehäireid?”*. Samas Esiveres, mida võiks Kõrkküla-Kestla piirkonnale pidada tunduvalt sarnasemaks (hajaasustus, läheduses maantee ja kaevandus), vastas küsimusele jaatavalt 3 % inimestest. Terviseküsimustele adekvaatsema vastuse saamiseks tuleks ilmselt uurida lähemalt vastajate üldist tervislikku seisundit ning muid võimalikke terviseriske. Märkima peab, et ühe tervist mõjutava tegurina oli näiteks valimi keskmine vanus kõrge.
- b) *“31 % (Virtsus 45 %) kuuleb tuulikute müra ka toas”* – Jah tõepoolest on heli kuuljate osakaal eriti Virtsu puhul kõrge.
- c) *“59 % tuulikute müra häirib”* – Uuringu kohaselt tundis ennast tuulikute mürast häirituna 48 % vastanutest. Sealjuures modelleeringu kohasesse 40 dB suurema helirõhutasemega alasse jäi vastajatest 6 %. Tegu oli üllatavalt kõrge häiritute osakaaluga võrreldes samateemaliste uuringutega mujal maailmas. Erinevuse põhjuste selgitamine vajaks täiendavaid uuringuid.
- d) *“Nendest kelleni varjutus ulatus häiris varjutus 86 %”* – Küsitlusele vastajatest sai teoreetiliselt varjutust esineda 50 protsendil elamualadest. Varjutuse esinemist olid märganud 29 % vastajatest. Nendest, kes olid seda märganud tundsid ennast 86 % häirituna

(25 % koguvaimist). Samas tuleb märkida, et häirituna tundsid ennast ka väike osa nendest, kelle elamualale ei olnud teoreetiliselt võimalik varju langemine.

- 3) Juhtisite tähelepanu, et KSH aruandes oli ekslikult märgitud Purtse tuuleparki käsitleva osa juures, et antud teemaplaneering on kehtestamata. Parandasime antud väite ja korrigeerisime tuulikute arvu.
- 4) Esitasite vastuväite KSH aruandes soovitatud planeeringulahendusele ja soovisite, et tuulikupark kavandataks viisil, mil tuulikute müra ja varjutus ei põhjustaks piiranguid Lüganuse valla territooriumil. Oma kirjas käsitlesite müra ja varjutustasemeid eraldi, aga kuna vastuväide oli mõlema mõju osas sarnane, siis käsitleme neid vastuses koos.

Lüganuse valla territooriumile jäävatel elamumaadel ja Maa-ameti kaardirakenduse alusel määratletavatel hoonetel ei ületata Kõrkküla-Kestla tuulepargist tulenevalt lubatavaid müra normtasemeid ega soovitatavaid varjutustasemeid. Tuulikute tööst jäävad mõjutatud peamiselt Tüllil ja Piiriväljal kinnistud. Mõlema kinnistu näol on tegu maatulundusmaa sihtotstarbega ning hoonestamata kinnistutega, mille sihtotstarbekohast tegevust (põllumajandus ja metsakasvatuse) Kõrkküla-Kestla tuulepark ei kitsenda. Samuti jääb mõjualasse Suurkõrtsi kinnistu, mille sihtotstarve on mäetööstusmaa, ka selle kinnistu sihtotstarbekohast kasutust ei kitsendata. Seega ei põhjusta Kõrkküla-Kestla tuulikupargi rajamine KSH aruandes soovitatud viisil kitsendusi Lüganuse valla territooriumile jäävate kinnistute sihtotstarbeliseks kasutamiseks ja seega ei pea KSH koostaja soovitatud tuulikute paigutuslahenduse muutmist asjakohaseks.

Lisaks eelnevale on Keskkonnaameti Viru regiooni poolt 06.05.09 kirjaga nr V6-8/7250-2 heaks kiidetud Lüganuse ja Sonda valla olulise ruumilise mõjuga objekti ("Purtse tuulikupargi") keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne. Nimetatud aruandes on käsitletud muuhulgas ka tuulegeneraatorite püstitamist eelpool nimetatud Suurkõrtsi, Tüllil ja Piiriväljal kinnistutele. Heakskiidetud KSH aruandes on leitud, et keskkonnamõjudest lähtuvalt oleks nendele kinnistutele tuulegeneraatorite rajamine aktsepteeritav/soovitatav. Kuna järelvalvaja poolt heakskiidetud KSH aruanne on seega leidnud, et antud kinnistutel võiksid müra ja varjutustasemed olla oluliselt kõrgemad kui Kõrkküla-Kestla tuulepargist põhjustatud tasemed olema saavad, siis ei pea KSH koostaja soovitatud tuulikute paigutuslahenduse muutmist otstarbekaks.

- 5) Esitate märkuse ptk 5.8.1 naabrusõigust käsitleva lõigu kohta. Ptk 5.8.1 on esitatud lõik „*Tuulikupark piirab iseenesest maatulundusmaa kinnistute muutmist elamumaaks aladel, kus müra ületab 40 dB(A). See võib tekitada huvide vasturääkivusi kinnistute omanike vahel, kuna mõlema kinnistu omanikul on õigus teostada oma võimu kinnisasja üle. Samas ei ole maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistu omanikul õigustatud ootust oma kinnistu sihtotstarbe muutmiseks.*“ Antud lõik juhibki tähelepanu, et naaberkinnistute sihtotstarbe muutmise elamumaaks võib tuulepargi rajamise tõttu olla välistatud.

KSH saab hinnata mõjude ulatust ja olulisust, mida KSH käigus on ka läbivalt tehtud. KSH ei ole asjakohane dokument esitamaks põhjalikke juriidilisi hinnanguid naabrusõiguse küsimustes. KSH koostajatele teadaolevalt ja senise tuuleparkide planeerimispraktika kohaselt siiski ei käi mõjude taluvuskohustus, mitte omaniku tahte vaid maakasutuse sihtotstarbe järgselt. Vastavat teemat reguleerib Eestis Asjaõigusseadus. Maaomanikel, kes tunnevad, et nende huve kahjustatakse on võimalik esitada vastuväiteid teemaplaneeringu koostamisel.

- 6) Esitate küsimuse, kas KSH aruandes esitatud andmed Eesti kaitseväge radari margi jms on Andmekaitse ja muude seadustega kooskõlas? KSH koostajatele teadaolevalt on tegu avaliku infoga, mis pärineb Kaitseministeeriumi pressiteatest <http://www.mod.gov.ee/et/753>.
- 7) Märkisite, et ptk 5.9.2. ei ole sõnaselgel määratletud kuidas tagatakse Maapõueseaduses tulenev maavaravaru säilimine ja juurdepääs. Maavaravaru ja sellele juurdepääsu säilitamise

tingimused määrab pädev asutus (Keskkonnaministeerium/ Maa-amet) teemaplaneeringu koostööstustingimustena. Asjaolu lisati KSH leevendavate meetmete peatükki.

Täname Teid veelkord esitatud märkuste ja küsimuste eest ning loodame, et meie vastused rahuldavad Teid. Juhime tähelepanu, et täiendatud KSH aruanne on kättesaadav <http://adepte.ee/et/tuulepargiksh>. Täiendused on aruandes esitatud **sinist värvi** tekstina.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Piret Toonpere
keskkonnaspetsialist
OÜ Adepte Ekspert